

[Skjærbæk.]

i særlig Grad blive Spørgsmaalet om Erstatning, som kommer frem, et Spørgsmaal, som allerede er berørt af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet.

Jeg maa begynde med som Udgangspunkt at sige, at den nugældende Grundlov og det nye Grundlovsforslag har jo en ganske enslydende Regel paa dette Punkt, nemlig at den, som, fordi Almenvellet kræver det, skal afstaa sin Ejendom, har Krav paa fuldstændig Erstatning. Jeg kan være enig i, at man kan fortolke, hvorledes man skal anvende denne Bestemmelse, men selve Princippet mener jeg ikke, vi er berettigede til at røre ved, hvis vi vil være ærlige og loyale over for den Grundlov, vi lever under, og den, som vi kommer til at leve under i Fremtiden. Jeg kunde ogsaa have Lyst til at henvise til, at hvis man gennemgaar de udenlandske Oplysninger om Erstatning, vil man flere Steder finde Udtryk for, at der skal ydes fuldstændig Erstatning. Det gælder Norge, og det gælder, saa vidt jeg kan se, ogsaa Sverige. Det gælder maaske næppe England, men i England er der jo ganske særlige Bestemmelser for den, som vil iværksætte en Sanering, og jeg kommer der til et Punkt, jeg maa sige et Par Ord om, nemlig det, man paa Engelsk kalder Rehousing, altsaa Spørgsmaalet om, hvordan man skal tilvejebringe Erstatningslejligheder for dem, man ved en Sanering kasserer, og her siges det, at det er en Forudsætning for, at Sanering kan tillades gennemført, at det af Planerne fremgaar, hvorledes der kan skaffes Erstatningslejligheder, og Støtte fra Staten ydes kun, naar saadanne Lejligheder opføres. Her tror jeg vi er ved Kærnepunktet. Der blev nok sagt af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, at det var Erstatning, der var det store Problem, nej, det store Problem ved en virkelig Udnyttelse af denne Lov er: Hvorledes skaffer vi Erstatningslejligheder til Lejer, der ikke fjerner sig alt for formidabelt fra de Lejer, der hidtil er betalt af de Folk, som formodentlig ikke har haft Raad til at betale mere, end de har betalt? Det er det Spørgsmaal, der efter min Mening er Kærnen i det hele.

Med Hensyn til Erstatningens Fastsættelse skal jeg blot sige, at det, der er sagt her som vejledende Regler, har jeg intet at indvende imod, men jeg synes, vi maa have lidt andre Momenter ind i det som f. Eks.: Hvornaar har Ejeren købt Ejendommen, og har han købt den i rent og skært Spekulationsejemed, eller er det maaske en Ejendom, han har arvet fra sin

Far, har han foretaget væsentlige Forhøjelser af Lejen eller omvendt foretaget væsentlige Forbedringer af Huset, selv om det var gammelt og ikke videre godt? Og endelig maa vi huske, at skal Saneringsbestemmelserne anvendes, kan man ogsaa komme til at skulle ekspropriere Ejendomme, som slet ikke er saneringsmodne, nemlig hvis der i et saneringsmodent Kvarter ligger Ejendomme, som er gode og anvendelige; over for saadanne kan man ikke anlægge de Synspunkter, som man ellers anlægger over for Ejendomme, der kasseres som Menneskebolig. Jeg kan ogsaa tilsige mit Partis Tilslutning til en velvillig og grundig Behandling af dette Forslag. Jeg mener, der er adskiligt i Forslaget, som kan fremmes, men jeg mener ogsaa, der er vigtige Bestemmelser, som nøjere maa overvejes og maaske maa ændres. Til de finansielle Bestemmelser har jeg ikke paa nærværende Tidspunkt noget at bemærke, men jeg nævner altsaa det, jeg allerede har sagt, at vi maa overveje, om man i Forbindelse med denne Lov skal have Mulighed for at yde Tilskud, ikke blot til at faa de gamle Huse revet ned, men ogsaa til at faa bygget de nye Huse, hvor vi kan anbringe de Mennesker, hvis Boliger vi tager fra dem. Med disse Ord skal jeg anbefale Forslaget til videre Behandling i et Udvalg.

Nøhr: Jeg ønsker at begynde med en Kompliment til Indenrigsministeriets Saneringsudvalg for den Betænkning, det har afgivet om hele Boligtilsyns- og Sundhedsspørgsmaalet. Det er et særdeles interessant Materiale, Udvalget har samlet fra Inland og Udland, og der er argumenteret klart og sagligt for den Opbygning, en Lovgivning paa dette Omraade formentlig bør have. Betænkningen er imidlertid ikke blot et sagligt dygtigt Arbejde fra moderne indstillet Sagkundskab. Den er oven i Købet til at læse. Den har næsten journalistisk Opsætning og Inddeling af Stoffet, en Række talende Illustrationer af gamle Boligkvarterer i København og Provinsen. Den er i Virkeligheden en ren Oase iblandt Betænkninger. For forhærdede Rigsdagsmænd, som er vant til lange og ikke altid lige interessante eller spændende Rejser i Betænkningernes Verden, maa denne Betænkning nærmest virke som et dramatisk Værk à la London i Lygteskær, og der er ingen lange Mellemakter.

Mit Parti medvirker meget gerne til en Boligtilsyns- og Saneringslovgivning som den foreslaaede. Vi anser det for at være en naturlig Opgave, ja, en Pligt for Lovgiv-